

สรุปประเด็น Media briefing “แบงก์ชาติชวนคุย #แก้หนี้ยั่งยืน”

วันพุธที่ 17 มกราคม 2567 เวลา 13.00 – 14.00 น.

ธนาคารแห่งประเทศไทย

- **รพท. ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง** ด้วยการปรับมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ตั้งแต่การออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้วงกว้างแบบปูพรมในช่วงโควิด แล้วปรับเป็นมาตรการช่วยเหลือแบบเฉพาะจุดหลังสถานการณ์เศรษฐกิจดีขึ้น โดยยึดหลักการทำอย่างครบวงจร ครอบคลุมการและในไตรมาส 3 ปี 2566 รพท. ได้ออกแนวทางการแก้หนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืนที่บางส่วนมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่ต้นปี เพื่อสานต่อการแก้หนี้ครัวเรือนผ่านทั้งมาตรการดูแลลูกหนี้กลุ่มเปราะบางที่มีอยู่เดิม และมีมาตรการเพิ่มเติม โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ Responsible Lending ซึ่งได้ยกระดับจากการขอความร่วมมือให้สถาบันการเงินช่วยเหลือลูกหนี้ เป็นการกำหนดให้สถาบันการเงินต้องให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม ดูแลลูกหนี้ที่มีปัญหาชำระหนี้ ด้วยการปรับโครงสร้างหนี้ ช่วยลูกหนี้ที่เข้าข่ายเป็นหนี้เรื้อรังให้ปิดจบหนี้ได้ รวมถึงคุ้มครองสิทธิลูกหนี้ ซึ่งจะช่วยให้การแก้หนี้ครัวเรือนยั่งยืนขึ้น สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. ช่วยลูกหนี้ต่อเนื่องด้วยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

- ตั้งแต่ 1 ม.ค. 67 ลูกหนี้รายย่อยและ SMEs (ที่ไม่เคยผ่านการปรับปรุงโครงสร้างหนี้มาก่อน) เมื่อเริ่มมีปัญหาการชำระหนี้ จะได้รับการเสนอแนวทางการปรับโครงสร้างหนี้ที่สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้และเหลือเงินเพียงพอในการดำรงชีพ โดยผู้ให้บริการต้องเสนอแนวทางการช่วยเหลือ (product program) สำหรับลูกหนี้ที่เริ่มมีปัญหาชำระหนี้แต่ยังไม่เป็นหนี้เสีย (NPL) อย่างน้อย 1 ครั้ง และสำหรับลูกหนี้ NPL อีกอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยจะไม่ถูกโอนขายหนี้ก่อน 60 วัน นับจากวันที่ผู้ให้บริการเสนอเงื่อนไขปรับโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้
- ลูกหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลที่เป็นหนี้ค้างชำระเกิน 120 วัน สามารถเข้าร่วมโครงการคลินิกแก้หนี้ได้ โดยได้รับการปรับเงื่อนไขการชำระหนี้ให้ผ่อนเฉพาะเงินต้นนานสูงสุด 10 ปี อัตราดอกเบี้ยเพียง 3-5% ต่อปี และยกดอกเบี้ยค้างเติมให้เมื่อชำระครบตามสัญญา (เฉพาะเจ้าหนี้ที่เข้าร่วมโครงการ)
- รพท. ยังมีช่องทางเสริมเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ ได้แก่ ทางด่วนแก้หนี้ สำหรับประชาชนขอความช่วยเหลือด้านการผ่อนชำระหนี้ และหมอนหนี้เพื่อประชาชน ที่ให้คำปรึกษาการแก้ปัญหาหนี้อย่างครบวงจรแก่ลูกหนี้รายย่อยและ SMEs

2. ช่วยลูกหนี้เรื้อรังกลุ่มเปราะบางให้สามารถปิดจบหนี้ได้

- ตั้งแต่ 1 เม.ย. 67 ลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ประเภทเงินหมุนเวียน (ไม่รวมสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกัน สินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัลและบัตรเครดิต) ที่ไม่เป็น NPL และชำระดอกเบี้ยรวมมากกว่าเงินต้นรวมในช่วง 3-5 ปีที่ผ่านมา จะได้รับความช่วยเหลือให้ปิดจบหนี้ได้เร็วขึ้นและลดภาระดอกเบี้ยที่จะเกิดขึ้น โดยจะได้รับการแจ้งเพื่อระงับพฤติกรรมและร่วมแก้ปัญหานี้กับเจ้าหนี้โดยเร็ว
- สำหรับลูกหนี้ที่ชำระดอกเบี้ยรวมมากกว่าเงินต้นรวมใน 5 ปีที่ผ่านมา และมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 20,000 บาท สำหรับลูกหนี้สถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน หรือน้อยกว่า 10,000 บาท สำหรับบอแนงก์

สามารถเข้าร่วมมาตรการแก้หนี้เรื้อรัง (opt-in) ด้วยการเปลี่ยนประเภทสินเชื่อเป็นสินเชื่อที่ผ่อนชำระเป็นงวด (installment loan) ให้ปิดจบหนี้ได้ภายใน 5 ปี ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงไม่เกิน 15% ต่อปี

3. คຸ້ມຄອງສິດທິລູກໜີ້ໃຫ້ເປັນຮຽນຍິ່ງຂຶ້ນ

- ລູກໜີ້ໄດ້ຮັບການດູແລ່ໃຫ້ການຄິດຕອກເບີ້ຍແລະຄ່າຮຽນເນີຍມເປັນຮຽນມາກຂຶ້ນ ທຸລຸດຈນໄດ້ຮັບຂໍ້ມູລສຳຄຳຮູກຕ້ອງ ຄຽບຄ້ຽນ ແລະເປີຍຍເທີຍບໄດ້ ຮວມທັງສ່ງເສຣີມວີນຍທາງການເງິນ
 - ໃ່ມຮູກຄິດຄ່າປັຽບໄຄ່ຄອນສິນເຂື່ອກ່ອນກຳໜົດ (prepayment fee) ສຳຮັບສິນເຂື່ອສ່ວນບຸຄຄລທຸກປຽເທທ ຍກເວັ້ນ ກຣຸນີ refinance ສິນເຂື່ອບ້ຳນໃນຂວງເວລາ 3 ປີຮັກ ເພື່ອໃຫ້ລູກໜີ້ມີໂອກາສໄດ້ຕອກເບີ້ຍຕ່ຳ
 - ໃ່ມຮູກຄິດຄ່າຮຽນເນີຍມການປັຽບປຸງໂຄຣງສ້ຳງໜີ້ ຍກເວັ້ນຄ່າປຽເມິນຮາຄາຫລັກປຽກັນ ຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງນຳຂໍ້ມູລ ດັງຄ່ຳວມາໃຊ້ປຽກອບການປິຈຳຣາກຳໜົດເງິນໄຂການປັຽບປຸງໂຄຣງສ້ຳງໜີ້
 - ໃ່ມຮູກຄິດຕອກເບີ້ຍບນຕອກເບີ້ຍສຳຮັບສິນເຂື່ອທີ່ໃຫ້ແກ່ລູກຄ້ຳຮາຍຍ່ອຍ ຮວມກຣຸນີບັງຊີເດິນສະພັດຂອງສິນເຂື່ອວງເງິນ ກູ້ ເບີກເກິນບັງຊີ (overdraft) (ເຣີມ 1 ກ.ຄ. 67)
 - ນອກຈາກນີ້ ລູກໜີ້ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູລສຳຄຳຮູກຕ້ອງຄຽບຄ້ຽນ ແລະເປີຍຍເທີຍບໄດ້ ຮວມທັງສ່ງເສຣີມວີນຍທາງການເງິນ ຜ່ານການໃຫ້ຂໍ້ມູລຂອງຜູ້ໃຫ້ບຣິກຳເພື່ອກຣະຕຸກຜຸດກຣຸມທຸລຸດວງຈຣໜີ້ ເຊັ່ນ ກາຣມີຄ່າເຕີອນ “ກູ້ເທ່ຳທີ່ຈຳເປັນແລະ ຂຳຣະຄິນໄຫວ” ແລະອັຕຣາຕອກເບີ້ຍຕ່ຳສຸດ – ສູງສຸດໃນສື່ໂຮມຂາ ກາຣແຈັງເຕີອນເມື່ອຈະມີກາຣະຄ່ຳວງທຣື້ອອັຕຣາ ຕອກເບີ້ຍເພີ່ມຂຶ້ນ (ເຣີມ 1 ກ.ຄ. 67) ກາຣແຈັງຂໍ້ຕື້-ຂໍ້ເສີຍຂອງແຕ່ລະທາງເລືອກໃນການແກ້ໜີ້ ທຸລຸດຈນການ ປຽກສຳມັພັນຜ່ານສື່ອອນໄລນ໌ອຍ່ງຕ້ອງເື່ອງ ເຊັ່ນ ກາຣຈັດທຳຄລີບສ່ງເສຣີມວີນຍທາງການເງິນເພຍແຮ່ຜ່ານ ຂ່ງທາງອອນໄລນ໌ຕ່ຳ ຯ ເພື່ອໃຫ້ປຽກສນຮູ້ເທ່ຳທັນ ແລະຮູ້ວິຣີແກ້ໄຂປັບຮູກເມື່ອຕ້ອງປຽກສບັຍທາງການເງິນ
- ອຍ່ງກິດ ເພື່ອໃຫ້ການແກ້ໜີ້ຄຽວເຣີນມີປຽສິທິກຳພາແລະຍິ່ງຍິນ ລູກໜີ້ຈຳເປັນຕ້ອງປັຽບຕົວ ແລະສ້ຳງວີນຍທາງ ການເງິນເພີ່ມຂຶ້ນ (responsible borrowing) ເຊັ່ນ ຮູ້ສິທິແລະເງິນໄຂສຳຄຳຮູກຕ້ອງສິນເຂື່ອກ່ອນກູ້ ເປັນໜີ້ເທ່ຳທີ່ຈຳເປັນແລະ ຂຳຣະຄິນໄຫວ ຂຳຣະໜີ້ຮຽງເວລາ ແລະເມື່ອມີປັບຮູກຂຳຣະໜີ້ໃຫ້ຮີບຕິດຕ້ອງເຈ້ຳໜີ້ເພື່ອຂອປັຽບໂຄຣງສ້ຳງໜີ້
- ຮປທ. ຈະກຳກັບດູແລຜູ້ໃຫ້ບຣິກຳອຍ່ງທັນການຣັມແລະໄຄລັຊິດ ເພື່ອໃຫ້ມັ້ນໃຈວ່າລູກໜີ້ໄດ້ຮັບການຮ່ວເລືອທີ່ຮຽງຈຸດ ເໝາະສມ ແລະໄດ້ຮັບບຣິກຳທີ່ເປັນຮຽນ
 - ຮປທ. ຈະຮວຣຈສອບຜູ້ໃຫ້ບຣິກຳອຍ່ງຕ້ອງເື່ອງ (ongoing supervision) ເຊັ່ນ ຜລັກດັນແລະຕິດຕາມໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ບຣິກຳ ຮ່ວເລືອລູກໜີ້ໃນຂວງໂຄວິດ 19 ຫືຣືຮວຣຈສອບເຣື່ອງການເຣີຍເກັບຄ່າຮຽນເນີຍມສິນເຂື່ອຮາຍຍ່ອຍຂອງຜູ້ໃຫ້ບຣິກຳ ບາງແຜ່ງທີ່ມີເປັນໄປຕາມຫລັກເຄຣນທ໌ ທີ່ສຳຄຳຮູກ ໃນປີນີ້ ຮປທ. ຈະຮວຣຈສອບການປຽບຕິດຕາມຫລັກເຄຣນທ໌ Responsible Lending ອຍ່ງໄຄລັຊິດ ເຊັ່ນ ກາຣໂຮມຂາໃຫ້ຂໍ້ມູລຄ່າເຕີອນພ້ຣ່ອມອັຕຣາຕອກເບີ້ຍທີ່ຮູກຕ້ອງ ກາຣໃຫ້ສິນເຂື່ອທີ່ລູກໜີ້ຈຳຍ ໄຫວ ເພື່ອກຳກັບດູແລໃຫ້ເຈ້ຳໜີ້ຮີບຕິດຂອບຕ້ອງຄຳທຸລຸດວງຈຣໜີ້ອຍ່ງເໝາະສມ ແລະສ່ງເສຣີມໃຫ້ລູກໜີ້ມີວີນຍ ທາງການເງິນ ສາມາດບຣິກຳຈັດການນີ້ໃຫ້ເປັນປຽກສຍອຸຂັບຕົວເື່ອງ
 - ຮປທ. ຈະໃຊ້ເຣື່ອງມືອໃໝ່ ຯ ແລະຂໍ້ມູລທີ່ຫລາກຫລາຍ ເພື່ອວີເຣາຣະທ໌ ຕິດຕາມແລະປຽເມິນການປຽບຕິດຕາມເຄຣນທ໌ ຮວມຕັງປັບຮູກ/ເຣື່ອງຮ້ອງເຣີຍນຂອງຜູ້ໃຫ້ບຣິກຳທາງການເງິນ ທຸລຸດຈນຍກຣະຕັບການຮວຣຈສອບຜູ້ໃຫ້ບຣິກຳເຊັ່ງຮູກໃຫ້ ມີປຽສິທິກຳພາຍິ່ງຂຶ້ນ ເຊັ່ນ ໃຊ້ເທັກໂນໂລຢີວີເຣາຣະທ໌ຂໍ້ມູລ (text analytics) ບນສື່ໂຮເຊີຍລມີເດີຍ ຂີ້ເບາະແສ ຕິດຕາມ ປັບຮູກຈາກການໃຊ້ບຣິກຳທາງການເງິນທີ່ມີການຄ່ຳວງຕັງໃນສັງຄມອອນໄລນ໌ ວີເຣາຣະທ໌ຂໍ້ມູລຄຸນຳການໃຫ້ບຣິກຳຂອງ ສຳບ້ຳນການເງິນ ແລະເຣື່ອງທີ່ປຽກສນຮ້ອງເຣີຍນມາຍັງ ຮປທ. ຜ່ານຂ່ງທາງອອນໄລນ໌ແລະອອຟໄລນ໌